

80862/2023/KHK

KUKHK-16118/ZP/2023-7

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

VÁŠ DOPIS ZN.:

ZE DNE:

NAŠE ZNAČKA (č. j.): KUKHK- KUKHK-16118/ZP/2023-7

VYŘIZUJE:

Ing. Aleš Novák

ODBOR | ODDĚLENÍ: odbor životního prostředí a zemědělství | oddělení ochrany přírody a krajiny

LINKA | MOBIL: 418 | 725 560 755

E-MAIL: anovak@kr-kralovehradecky.cz

DATUM: 24.07.2023

Počet listů: 9

Počet příloh: 0/listů: 0

Počet svazků: 0

Sp. znak, sk. režim: 246.2, A10

VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové (dále jen krajský úřad), jako orgán ochrany přírody věcně a místně příslušný podle ust. § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a dále dle ust. § 75 odst. 1 písm. d) a ust. § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZOPK), v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen správní řád) – rozhodl v řízení o žádosti Mendelovy univerzity v Brně, IČO 62156489, Lesnická a dřevařská fakulta, Zemědělská 1, 613 00 Brno (dále také žadatel), ze dne 25. 04. 2023, o povolení výjimky podle ust. § 56 ZOPK (dále také výjimka) ze základních ochranných podmínek zvláště chráněného druhu živočicha – vlka obecného (*Canis lupus*), a to ze zákazu uvedeného v § 50 odst. 2 ZOPK škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněného živočicha, konkrétně usmrcovat, na území Královéhradeckého kraje mimo území chráněných krajinných oblastí a národních parků

takto:

- žadatelé se povoluje výjimka dle ust. § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. d) ZOPK ze základních ochranných podmínek uvedených v ust. § 50 odst. 2 ZOPK zvláště chráněného druhu živočicha uvedeného v příloze č. III vyhlášky Ministerstva životního prostředí č. 395/1992 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona, tj. výjimka k provádění škodlivých zásahů do přirozeného vývoje zvláště chráněného druhu vlka obecného (*Canis lupus*) – kategorie silně ohrožený spočívající v usmrcení jedinců - střelnou zbraní či usmrcením injekčně za použití veterinárních preparátů, na území Královéhradeckého kraje (mimo území chráněných krajinných oblastí a národních parků a mimo území NPP a NPR a jejich ochranných pásem).**

II. V souladu s ust. § 56 odst. 3 ZOPK se pro povolení výjimky žadateli stanovují následující podmínky:

- 1) Jedinec druhu vlk obecný, vůči němuž je vedena předmětná výjimka, bude vyhodnocen jako „problematický“ v souladu s postupem uvedeným v Pohotovostním plánu pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného (dále také Pohotovostní plán), tedy i v konzultaci s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov, IČO: 62933591, jako odborného garanta Programu péče pro vlka v České republice (dále také AOPK ČR).
- 2) Po ustavení Pohotovostního štábu na úrovni regionálního pracoviště AOPK ČR budou veškeré kroky od II. stupně závažnosti (dle Pohotovostního plánu) řešeny v souladu s Pohotovostním plánem – jakýkoliv zásah, jeho forma a provedení v čase, v souvislosti s řešením konkrétního jedince, bude proveden vždy až po písemném pokynu předsedy Pohotovostního štábu.
- 3) Kadáver případně usmrčeného jedince bude využit výhradně k výzkumu a výchově a osvětě ku prospěchu ochrany vlka obecného, o jeho využití bude informováno příslušné regionálního pracoviště AOPK ČR a příslušný uživatel honitby.

III. Na základě ust. § 56 odst. 7 ZOPK byl stanoven následující způsob kontroly:

Případné usmrcení vlka obecného bude do 24 hodin písemně oznámeno krajskému úřadu, AOPK ČR, a po ustanovení Pohotovostního štábu jeho předsedovi.

IV. Platnost rozhodnutí je časově omezena do 31. 12. 2033.

Účastníky řízení jsou:

- Mendelova univerzita v Brně, IČO 62156489, Lesnická a dřevařská fakulta, Zemědělská 1, 613 00 Brno
- Obce Královéhradeckého kraje, v souladu s ust. § 71 odst. 3 zákona, s výjimkou obcí ležících výlučně na území Krkonošského národního parku či jeho ochranného pásma, nebo ležících výlučně na území Chráněných krajinných oblastí Broumovsko, Český ráj, Orlické hory (§77a odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění), nebo ležících výlučně na území národních přírodních rezervací nebo národních přírodních památek – obdrží veřejnou vyhláškou podle § 144 odst. 1 a 2 správního řádu

Odůvodnění

Krajský úřad, jako orgán ochrany přírody věcně a místně příslušný podle § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a dále dle ust. § 75 odst. 1 písm. d) a ust. § 77a odst. 5 písm. o) ZOPK, obdržel dne 25. 04. 2023 podání žadatele o povolení výjimky ze základních ochranných podmínek zvláště chráněného druhu živočicha – vlka obecného (*Canis lupus*) podle ust. § 56 ZOPK, a to pro celé správní území krajského úřadu Královéhradeckého kraje, tj. pro území Královéhradeckého kraje mimo území KRNAP a jeho ochranného pásma, mimo území CHKO Broumovsko, CHKO Orlické hory a CHKO Český ráj a mimo území NPP a NPR a jejich ochranných pásem.

Žadatel ve svém podání ze dne 25. 04. 2023 mimo jiné uvedl:

Žadatel je v současné době držitelem výjimky dle § 56 ZOPK z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů pro území Královéhradeckého kraje (rozhodnutí č. j. KUKHK-33026/ZP/2020-13 ze dne 23. 2. 2021), pro území národního parku Krkonoše a jeho

ochranného pásma (rozhodnutí č. j. KRNAP 01273/2021 ze dne 25. 3. 2021) a má přenesenou výjimku pro území chráněných krajinných oblastí na základě Realizační smlouvy č. 4 ke smlouvě o spolupráci ze dne 25. 10. 2011 mezi AOPK ČR a žadatelem. Žadatel tedy může provádět averzivní podmiňování a telemetrické sledování problematického jedince (s omezeními daných podmínkami orgány ochrany přírody), nicméně pokud by tyto intervence neměly efekt nebo se situace stala kritičtější, neexistuje možnost legálního odstranění jedince z populace. Vzhledem k tomu, že správní řízení má dané lhůty vyplývající ze správního řádu, žádáme o udělení příslušné výjimky s předstihem, aby v případech definovaných v Programu péče mohlo dojít k odstranění jedince efektivně v nejbližším možné době.

Žadatel současně se žádostí o výjimku dle § 56 ZOPK dal i podnět ke snížení stavu zvěře s ohledem na skutečnost, že vlk euroasijský (synonymum pro vlka obecného) je řazen mezi druhy zvěře, kterou nelze lovit podle mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána a které byly vyhlášeny ve Sbírce zákonů nebo ve Sbírce mezinárodních smluv, nebo druhy zvěře, které jsou zvláště chráněnými živočichy podle zvláštních právních předpisů a nebyla-li k jejich lovu povolena výjimka podle těchto předpisů.

Dnem podání žádosti bylo krajským úřadem zahájeno řízení v předmětné věci, v souladu s ust. § 44 odst. 1 správního řádu. Zahájení řízení (č. j. KUKHK-16118/ZP/2023-3 ze dne 28.04.2023) bylo v souladu s ust. § 47 správního řádu oznámeno účastníkům řízení, tj. žadateli, dotčeným obcím a současně bylo oznámeno zapsaným spolkům dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (nový občanský zákoník), které si požádaly o informace ve smyslu ust. § 70 odst. 2 ZOPK.

Podle ust. § 70 odst. 3 ZOPK byla zapsaným spolkům dána možnost účastnit se daného správního řízení, pokud oznámí svoji účast písemně do osmi dnů od zahájení řízení orgánu státní správy, který řízení zahájil, tj. krajskému úřadu. V zákonem stanovené lhůtě 8 dnů (§70 odst. 3 ZOPK) se k účasti v řízení žádný spolek nepřihlásil.

Krajský úřad také požádal dne 22. 05. 2023 Agenturu ochrany přírody a krajiny ČR, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov, IČO: 62933591, jako odborného garanta Programu péče pro vlka v České republice – o komplexní posouzení žádosti o povolení předmětné výjimky.

Dne 05. 06. 2023 obdržel krajský úřad stanovisko AOPK, ČR pd č. j. 10486/SOPK/23, ve kterém jsou konstatovány následující skutečnosti:

S ohledem na skutečnost, že 5. 5. 2023 byl MŽP a MZe schválen společný postup při řešení problematických jedinců vlka obecného ve formě tzv. Pohotovostního plánu (Pohotovostní plán pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného) navrhuje v rozhodnutí akcentovat postupy popsané v tomto dokumentu.

Agentura uvádí, že má s žadatelem uzavřené Memorandum o partnerství a spolupráci při realizaci Programu péče o vlka obecného, kdy je oběma smluvními partnery deklarován společný zájem na realizaci postupu dle Pohotovostního plánu pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného.

Pro vydání výjimky navrhuje Agentura uložení následujících podmínek:

- 1) Jedinec druhu vlk obecný, vůči němuž budou opatření směřována, bude vyhodnocen jako „problematický“ v souladu s postupem uvedeným v Pohotovostním plánu v konzultaci s AOPK ČR.
- 2) Jakýkoliv zásah, jeho forma a provedení v čase, v souvislosti s řešením konkrétního jedince, bude proveden vždy až po předchozím písemném pokynu vydávajícího orgánu; po ustavení Pohotovostního štábu po písemném pokynu předsedy Pohotovostního štábu.
- 3) Po ustavení Pohotovostního štábu na úrovni regionálního pracoviště AOPK ČR budou veškeré kroky od II. stupně závažnosti řešeny v souladu v Pohotovostním plánem.
- 4) Případný odchyt do pastí bude možné provádět pouze pomocí živolovného sklopce nebo certifikované nášlapné pasti a při dodržení povinností stanovených zákonem č. 246/1992

Sb., na ochranu zvířat proti týrání, v platném znění (dále jen „zákon na ochranu zvířat proti týrání“) a zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, v platném znění.

- 5) Po dobu aktivace odchyťových zařízení bude v pohotovosti odchyťový tým, který zajistí dojezd k odchyťenému zvířeti v co nejkratším termínu: max. do 30 minut v případě nášlapných pastí EZ Grip („soft catch traps“, viz vyjádření Evropské komise Ref. Ares (2018)1412230 - 14/03/2018), max. 60 minut v případě nášlapných pastí Belisle foot snare.
- 6) Úspěšně realizovaný odchyť jedince, držení, transport, zraňování či usmrcení bude bezodkladně nahlášeno vydávajícímu orgánu a garantu Programu péče o vlka obecného na AOPK ČR, po ustavení Pohotovostního štábu jeho předsedovi.
- 7) Veškerá data o pohybu sledovaného/sledovaných jedinců budou zasílána vydávajícímu orgánu a garantu Programu péče o vlka obecného na AOPK ČR; po ustavení Pohotovostního štábu předsedovi Pohotovostního štábu a garantu Programu péče o vlka obecného tak, aby mohl být operativně navrhován další postup v případě sledovaného/sledovaných jedinců.
- 8) Kadáver případně usmrceného jedince bude využit výhradně k výzkumu a výchově a osvětě ku prospěchu ochrany vlka obecného.
- 9) Vydávajícímu orgánu bude každoročně (ke konci listopadu) předložena písemná zpráva o činnostech vykonaných v rámci tohoto rozhodnutí.

Krajský úřad sdělil dne 13. 06. 2023 účastníkům řízení pod č. j. KUKHK-2683/ZP/2023–7, že shromáždil veškeré podklady, které mu umožňují ve věci rozhodnout. Krajský úřad dále vyslovil předpoklad, že ve lhůtě 7 dnů ode dne doručení tohoto sdělení bude vydáno rozhodnutí ve věci.

Ve stanovené lhůtě Krajský úřad neobdržel od účastníků řízení žádné další důkazy, návrhy ani vyjádření.

K obecné ochraně a biologii uvedených zvláště chráněného druhu živočicha krajský úřad ve zkratce uvádí následující. Vlci (vlk obecný) jsou převážně monogamní a jednotlivé páry spolu zůstávají až do smrti jednoho z partnerů. Poté si hledají jiného. V zajetí nebo v oblastech s vyšší hustotou populace se může vyskytnout polygamie. Samice zabřezávají ve volné přírodě obvykle po dosažení věku dvou let, v zajetí to může být podstatně méně. Mají pak jeden vrh do roka. Doba páření probíhá typicky koncem zimy. V té době dochází obvykle k dočasnému rozpuštění smečky. V období březosti, které trvá 62–75 dní, se samice většinou zdržují v okolí doupěte. Vrhají nejčastěji 5–6 vlčat. Mláďata se rodí hluchá a slepá, váží 0,3–0,5 kg a smysly získávají po 9–12 dnech. Po třech týdnech poprvé opouštějí doupata. Samice do té doby zůstávají u nich a o přísun potravy se jim starají samci. Po 1,5 měsíci už jsou vlčata dostatečně rychlá a obratná, aby dokázala uniknout například před člověkem. V Česku bylo v sezóně 2020–2021 vymapováno celkem 24 vlčích teritorií, z nichž většina se nacházela v příhraničních oblastech. Šlo o celkem 18 smeček (každou smečku tvoří v našich podmínkách většinou 4 až 6 jedinců), 4 páry a 2 teritoriální jedince. V roce 2020 byl nově zaznamenán trvalý výskyt vlka v Orlických horách (zdroj: Hnutí DUHA).

Podle ust. § 48 ZOPK jsou zvláště chránění živočichové chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop (ust. § 50 odst. 1 ZOPK). Je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla, což vyplývá z ust. § 50 odst. 2 ZOPK.

Výjimku ze zákazů podle § 56 ZOPK povoluje orgán ochrany přírody v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody. Vzhledem ke skutečnosti, že vlk obecný je chráněn také dle práva Evropské unie, je dle § 56 ZOPK možné výjimku ze základních podmínek udělit kromě převažujícího veřejného zájmu nebo zájmu ochrany přírody jen z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 ZOPK, za předpokladu

neexistence jiného uspokojivého řešení a v případě, že povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Důvody uvedené v § 56 odst. 2 zákona, tj. výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů chráněných podle práva Evropských společenství lze povolit:

- a) v zájmu ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť;
- b) v zájmu prevence závažných škod, zejména na úrodě, dobytku, lesích, rybolovu, vodách a ostatních typech majetku;
- c) v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí;
- d) pro účely výzkumu a vzdělávání, opětovného osídlení určitého území populací druhu nebo opětovného vysazení v původním areálu druhu a chovu a pěstování nezbytných pro tyto účely, včetně umělého rozmnožování rostlin;
- e) v případě zvláště chráněných druhů ptáků pro odchyt, držení nebo jiné využívání ptáků v malém množství.

Žadatel je odborně způsobilý a má dlouhodobé zkušenosti s výzkumem vlků a jejich ochranou. V současné době je navíc realizátorem projektu Concrete actions for maintaining wolves wild in anthropogenic landscapes of Europe (LIFE21-NAT-IT-LIFE WILD WOLF/101074417), který byl v roce 2022 podpořen Evropskou komisí a Ministerstvem životního prostředí ČR a zabývá se i managementem tzv. smělých („bold“) vlků (tj. „nápadní jedinci“ v terminologii Programu péče). Jedním z aktivit projektu je vytvoření zásahového týmu, který bude schopen v kritických situacích operativně zasáhnout. Situace popsána ve Stanovisku odpovídá „Povážlivé situaci“ dle Programu péče, kdy je doporučeno nápadného jedince „co nejdříve opatřit telemetrickým obojkem a zaplašit. Pokud odborné zahnání nezabírá, odstranit.“

Důvodem pro povolení výjimky je skutečnost, že přes veškerá provedená preventivní opatření může nastat krizová situace při řešení soužití člověka s vlkem, která bude vyžadovat adekvátní a rychlé řešení, které musí být předem připravená po administrativní i praktické stránce. Výjimka je požadována pro celý komplex možných řešení kritických situací střetu člověka s vlkem, kdy bude po vyhodnocení situace, využito vždy nejvhodnější a nejméně invazivní řešení a až v případě jeho selhání bude využito řešení definitivní, tj. odstranění jedince z populace.

V případech, kdy dochází k opakovaným útokům jedince vlka na zabezpečená stáda či ohrožení zdraví a života osob a je orgány ochrany přírody konstatováno, že tato opatření nejsou dostatečně účinná, tj. nezabránila problematickému chování konkrétního jedince vlka, bude proveden níže uvedený postup.

Zabezpečeným stádem je míněna taková realizace ochranných opatření, které jsou v souladu s ust. § 6 zákona č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, přičemž jejich provedení je doporučeno realizovat dle Standardu AOPK ČR: Ochrana hospodářských zvířat před útoky velkých šelem, SPPK E 02 006 nebo dle zákona o poskytování náhrad škod.

Nejprve bude použito averzivního podmiňování (plašení), tzn. použití hluku a záblesků - např. střelba do vzduchu, použití zvukových a světelných petard, instalace elektronických audio světelných plašičů. V případě použití světlic a dělobuchů bude vždy brán zřetel na požární rizika v lokalitě zásahu. V dalším stupni pak bude realizováno plašení pomocí gumových a plastových projektilů – může působit výrazně silnější negativní zkušenost než zvukové či světelné plašení (i zde ale platí, že zatím není k dispozici vyhodnocení efektivity v případě vlka obecného). V případě, že i toto plašení bude neúspěšné nebo nebude z praktického hlediska tyto metody plašení možné použít a také v případě, kdy bude nezbytné řešit kritickou situaci bez možnosti vyhodnocení dřívějších ochranných opatření z důvodu neočekávaného

chování vlka, bude přistoupeno k uspání jedince pomocí narkotizační látky, nasazení telemetrického obojku, případný transport mimo problémovou lokalitu a následné sledování tohoto jedince. Posledním stupněm je odstranění jedince vlka z populace usmrcením střelnou zbraní. K tomuto kroku bude přistoupeno, budou-li neúčinné všechny výše uvedené možnosti či nebude možné výše uvedené možnosti plašení či odchytu prakticky nebo z důvodu krizového řešení aplikovat a potenciálně problémové, nežádoucí chování vlka bude přetrvávat.

Výjimku ze zákazu lze dále udělit, jen pokud povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. ZOPK dle ust. § 3 odst. 1 písm. t) považuje stav druhu z hlediska ochrany za „příznivý“ jestliže údaje o populační dynamice příslušného druhu naznačují, že se dlouhodobě udržuje jako životaschopný prvek svého přírodního stanoviště, a přirozený areál rozšíření druhu není, a pravděpodobně nebude, v dohledné budoucnosti omezen, a existují a pravděpodobně budou v dohledné době i nadále existovat dostatečně velká stanoviště k dlouhodobému zachování jeho populací. Pro povolení výjimky je tedy podstatné, že realizace záměru nepředstavuje ohrožení místní ani celkové populace. Příznivý stav druhu z hlediska ochrany se mj. odvíjí od dlouhodobé existence stanoviště druhu, tedy prostředí definovaného specifickými faktory, ve kterém druh žije v jakékoli fázi svého biologického cyklu. Odstraněním jednotlivých jedinců s narušeným chováním z volně žijící populace nedojde k negativnímu ovlivnění příznivého stavu druhu v ČR, neboť jejich zapojení do populace není žádoucí a jejich eliminace je naopak nezbytnou podmínkou zachování příznivého stavu populace vlka v ČR.

Ze strany žadatele tak došlo k naplnění všech zákonných předpokladů a podmínek pro povolení předmětné výjimky. S ohledem k zabezpečení veřejného zájmu na ochrany vlků, krajský úřad povolil výjimku podle ust. § 56 odst. 1 a 2 ZOPK ze zákazů, resp. ze základních podmínek jejich ochrany, dle § 50 téhož ZOPK. Na základě toho také stanovil pro žadatele závazné podmínky, za kterých je možné navrhovanou činnost provádět, s ohledem na zájem ochrany předmětného druhu. Všechny podmínky jsou stanoveny k zajištění nejspokojivějšího řešení realizace projektu a vycházejí z žádosti žadatele, odborných stanovisek Agentury (např.: č. j. 10486/SOPK/23 ze dne 1.6.2023, č. j. 17490/SOPK/20 ze dne 06. 01. 2021 a č. j. 065865/SOPK/23 ze dne 12. 4. 2023), zásad programu péče o vlka a Pohotovostního plánu. Krajský úřad vyhověl žadateli, když stanovil platnost předmětné výjimky na dobu 10 let, tj. do 31.12. 2033.

Krajský úřad objektivně posoudil důvody pro povolení výjimky a dospěl k závěru, že výjimku je možné za respektování podmínek viz výroková část tohoto rozhodnutí povolit.

Podmínky stanovené ve výroku rozhodnutí předně vymezují, že předmětnou výjimku je možné konzumovat pouze v případech výskytu jedinců vlka obecného s problematickým chováním, a to jak pro případy ohrožení bezpečnosti osob, tak pro případy opakovaného napadání hospodářských zvířat (i přes zajištění jejich adekvátní ochrany) – dle platného programu péče o vlka z roku 2020 se jedná o nápadně se chovajících jedince. Krajský úřad také založil povinnost žadatele provádět veškeré činnosti, při naplňování výjimky v souladu se zásadami péče o vlka uvedenými v Programu péče o vlka obecného z roku 2022. Program péče o vlka je koncepční a metodický podklad, který určuje základní postup pro prevenci a řešení konfliktů, ze své podstaty je tedy obecný. Jedná se o tzv. managementový plán, který se zaměřuje na řešení konfliktů spojených s návratem vlka do naší krajiny a jehož cílem je nastavit taková opatření v krajině, která vlkům umožní vytvořit životaschopnou populaci a zároveň budou minimalizovat škody a konflikty, které s sebou koexistence člověka a vlka přináší. Mezi hlavní cíle Programu péče o vlka patří zejména zavedení fungujícího systému pro poskytování financí na realizaci preventivních opatření na ochranu stád, zavedení funkčního systému šetření škod a vyplácení náhrad, jednotného systému monitoringu vlka nebo určení jasného postupu v případě výskytu problematických vlků. Konkrétní kroky, řešení situací a zodpovědnost příslušných institucí potom určují další materiály navazující na Program péče.

Dne 05. 05. 2023 byl formou společné deklarace Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zemědělství schválen Pohotovostní plán pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného. Pohotovostní plán stanoví pravidla pro flexibilní a transparentní řešení situací výskytu jedinců vlka obecného s doloženým problematickým (nebezpečným) chováním. Jeho účelem je zajištění bezpečnosti lidí, informovanosti veřejnosti, omezení habituace vlků, ale i jejich nelegálního zabíjení. Součástí plánu je specifikace právních podmínek, věcná kategorizace chování vlka od přirozeného až po problematické, a především stanovení postupu pro řešení situací, kdy vlk vykazuje chování smělé, nebojácné až kritické, s cílem tyto situace řešit, a to včetně případného odstranění problematického jedince.

Pohotovostní plán řeší zejména situace, kdy bude nezbytné reagovat na opakovaná hlášení nestandardního chování vlka, zjištěné problematické chování jednotlivých jedinců a kritické situace, kdy bude nutná bezodkladná reakce. V takové situaci (při potřebě urychleného jednání z důvodu ohrožení zdraví osob) se uplatní režim tzv. krajní nouze dle zákona o přestupcích a trestního zákoníku. V ostatních případech se po vyhodnocení situace předpokládá postup v souladu se zákonem o ochraně přírody a krajiny (povolení výjimky) a zákonem o myslivosti – tedy odstranění (lov) problematických jedinců nebo jiné řešení adekvátní situaci a podmínkám stanoveným právními předpisy. V některých případech bude nezbytné řešit také výskyt zraněného nebo jinak handicapovaného jedince vlka (handicap může být jednou z příčin změn chování). Takové situace je rovněž nutné posoudit a zvolit řešení s ohledem na podmínky ochrany zvířat (welfare) i míru rizik.

Instituce zodpovídající za řešení situace s problematickými jedinci vlka budou na základě tohoto Pohotovostního plánu schopny chování takového vlka a jeho nebezpečnost vůči člověku posoudit a stanovit adekvátní postup a opatření. Každou situaci, kdy je chování vlka vnímáno jako problematické, nepřirozené, nebo skutečně problematické, je třeba vyhodnocovat samostatně. Základním předpokladem účinnosti tohoto plánu je bezesporu prevence, tedy snaha předcházet rozvoji problematického chování vlků, které je zpravidla zapříčiněno silnou habituací. Silná habituace vzniká na základě pozitivního podmiňování (většinou stimulace potravou), jehož příčinou bývá velmi často nějaké lidské jednání.

Pohotovostní plán se zabývá postupem při výskytu problematických jedinců druhu. Při nutném rychlém jednání, nebo pokud nebude mírnějšími metodami dosaženo nápravy chování, bude nutné jedince z populace odstranit. Odstraněním jednotlivých jedinců s narušeným chováním z volně žijící populace nedojde k negativnímu ovlivnění zachování či dosahování příznivého stavu druhu v ČR, neboť jejich zapojení do rozmnožování a působení v populaci není žádoucí s ohledem na riziko přenosu nežádoucích vzorců chování a jejich eliminace naopak přispěje k dosažení či následně udržení příznivého stavu (v kontextu společenské udržitelnosti).

Jednotný postup při výskytu možného problematického jedince vlka:

V případě možného výskytu problematického jedince vlka se vždy postupuje podle níže popsaného postupu tak, aby docházelo k co nejrychlejšímu posouzení situace a jejímu co nejefektivnějšímu řešení.

1. Informace o problematických, i zdánlivě problematických, vlcích přijímá AOPK ČR (jako odborná organizace zřízená MŽP), a to od jednotlivých orgánů ochrany přírody a dalších orgánů státní správy (včetně těch zastoupených v pohotovostním štábu), hospodářů, chovatelů, myslivců a dalších osob.
2. AOPK ČR zajistí bezprostřední prověření situace a posoudí závažnost situace. Pokud posouzení bude ukazovat na Situaci vyžadující pozornost AOPK ČR aktivuje pohotovostní štáb.
3. Pohotovostní štáb pod vedením předsedy rozpracuje plán opatření pro konkrétní situaci, konkrétní problematické jedince (včetně případných požadavků na zintenzivnění monitoringu a další doplnění informací potřebných pro rozhodnutí o postupu) a zajistí ve spolupráci s relevantními orgány a subjekty (uživateli honiteb aj.) realizaci nezbytných opatření v souladu s legislativními požadavky. Předseda pohotovostního štábu navrhuje, řídí a kontroluje realizaci opatření. Předseda dává písemný pokyn držiteli předmětné

výjimky k realizaci těchto navržených opatření. Skupina rozhoduje o způsobu informování veřejnosti (medií) a po ukončení situace zhodnotí proces.

S ohledem na podmínky stanovené ZOPK je možné k odstranění jedince z populace přistoupit tehdy, jsou-li ověřeny příčiny a okolnosti chování daného jedince a vyčerpány ostatní možnosti, nebo jiné řešení nelze využít, a potenciálně problémové, nežádoucí chování vlka přetrvává. Není-li k dispozici jiné řešení nebo není účinné, uplatní se toto opatření v situaci, která je AOPK ČR vyhodnocena a pohotovostním štábem potvrzena jako kritická – tedy jedinec představuje pro člověka hrozbu na zdraví či na životě anebo opakovaně překonává optimálně provedená preventivní zabezpečení hospodářských zvířat doporučená Standardem AOPK ČR SPPK A02 006:2023 na ochranu hospodářských zvířat před útoky velkých šelem.

Krajský úřad také stanovil informační povinnost uloženou na základě požadavků ZOPK, jako tzv. zpětnou vazbu pro orgán ochrany přírody o provedeném usmrcení problematického jedince.

Za předpokladu dodržení podmínek stanovených tímto rozhodnutím, které zohledňují opatření navržená v Programu péče o vlka obecného a Pohotovostním plánu bude minimalizován zásah do přirozeného vývoje a biotopu vlka obecného.

Žadatel rovněž požadoval přiznat odkladný účinek odvolání ve smyslu ust. § 85 správního řádu. Přiznání odkladného účinku odvolání může být provedeno pouze ve zcela výjimečných případech, kdy bude prokázán skutečně naléhavý veřejný zájem. Nestačí proto pouze odkázat na nutnost přiznání odkladného účinku, nýbrž je zapotřebí též přesvědčivě vysvětlit rizika, která veřejnému zájmu hrozí, pokud zůstane odkladný účinek odvolání zachován. Pouze pokud by taková rizika byla natolik závažná, že by zájem na jejich odvrácení převážil nad zájmem na dodržování práv přiznaných správním řádem, je možno odkladný účinek podaného odvolání vyloučit. Náležitě zdůvodnění nutnosti přiznat odkladný účinek odvolání však krajský úřad v daném případě neshledal.

Vzhledem k výše popsaným skutečnostem krajský úřad konstatoval, že shromáždil veškeré podklady pro vydání rozhodnutí ve věci a rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části rozhodnutí.

Krajský úřad závěrem upozorňuje žadatele, že případné podstatné poškození jiných oprávněných zájmů v ochraně přírodního prostředí může být důvodem k jeho změně nebo zrušení (§ 84 zákona).

Poučení účastníků řízení

Proti tomuto rozhodnutí má účastník řízení právo se odvolat ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho doručení. Odvolání se podává k Ministerstvu životního prostředí ČR prostřednictvím Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství.

z p. Ing. Aleš Novák
odborný referent na úseku
ochrany přírody a krajiny

Rozdělovník:

Účastníci řízení:

- **Mendelova univerzita v Brně, IČO 62156489, Lesnická a dřevařská fakulta, Zemědělská 1, 613 00 Brno**
- **Obce Královéhradeckého kraje, v souladu s ust. § 71 odst. 3 ZOPK, s výjimkou obcí ležících výlučně na území Krkonošského národního parku či jeho ochranného pásma, nebo ležících výlučně na území Chráněných krajinných oblastí Broumovsko, Český ráj, Orlické hory (§77a odst. 4 ZOPK), nebo ležících výlučně na území národních přírodních rezervací**

nebo národních přírodních památek – obdrží veřejnou vyhláškou podle §144 odst. 1 a 2
správního řádu

Na vědomí:

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov, IČO:
62933591, jako odborný garant Programu péče o vlka.

Dále obdrží: Úřední deska KÚ

Vyvěšeno:

Sejmuto: